

Nya mål för trafiksäkerhet väg 2020–2030

Nytt transportpolitiskt etappmål för trafiksäkerhet

Den 13 februari 2020 beslutade regeringen ett nytt etappmål för trafiksäkerheten under perioden 2020–2030:

Antalet omkomna till följd av trafikolyckor inom vägtrafiken, sjöfarten respektive luftfarten ska halveras till år 2030. Antalet omkomna inom bantrafiken ska halveras till år 2030. Antalet allvarligt skadade inom respektive trafikslag ska till år 2030 minska med minst 25 procent.

Utgångsvärdet för etappmålet utgörs av ett medelvärde av utfallet för år 2017, 2018 och 2019. Det nya etappmålet ersätter hänsynsmålets nuvarande preciseringar om säkerhet inom vägtransportområdet (prop. 2008/09:93).

Regeringen anger att man fortsatt har hög prioritet vad gäller trafiksäkerhet i hela transportsystemet och att arbetet med Nollvisionen kräver att olika aktörer bidrar och tar ansvar för trafiksäkerheten. Regeringen anser även att de åtgärder som behövs för att nå det nya etappmålet och som faller inom statens ansvarsområde kan ske inom beslutade ekonomiska ramar.

Två nya etappmål för trafiksäkerhet väg

Trafikverket har sedan tidigare (beslut 2016-09-01) regeringens uppdrag att leda övergripande samverkan i trafiksäkerhetsarbetet för vägtrafik. I uppdraget ingår bland annat att föra dialog med berörda myndigheter och aktörer och vid behov föreslå gemensam verksamhetsutveckling för att förbättra trafiksäkerheten. Enligt regeringen syftar uppdraget till att ge den breda grupp av aktörer som deltar i trafiksäkerhetsarbetet stöd i planerandet och genomförandet av sina respektive verksamheter och därigenom göra deras arbete med effektivt.

Med utgångspunkt i detta uppdrag tolkar Trafikverket regeringens beslut om nytt etappmål genom att preciseras följande etappmål för trafiksäkerhet väg, där den kvantifierade målnivån anges inom parentes:

- Antalet omkomna till följd av trafikolyckor inom vägtrafiken ska halveras mellan år 2020 och 2030 (133)¹
- Antalet allvarligt skadade till följd av trafikolyckor inom vägtrafiken ska minska med minst 25 procent mellan år 2020 och 2030 (3100)²

¹ Snitt för år 2017–2019: 266 omkomna per år, exkl. suicid. Det kvantifierade målet för 2030 blir max 133 omkomna.

² Snitt för år 2017–2019: Cirka 4150 allvarligt skadade per år. Det kvantifierade målet för 2030 blir max 3100 allvarligt skadade.

Två nya aktörsgemensamma mål för trafiksäkerhet väg

Trafikverket tog upp regeringens beslut om ett nytt etappmål vid ett möte med GNS (Gruppen för Nollvisionen i Samverkan) den 4–5 juni 2020. Vid mötet diskuterades behovet av att införa ytterligare mål för aktörssamverkan som en direkt följd av regeringens beslut om nytt etappmål. Slutsatsen av diskussionen är att följande aktörsgemensamma mål för trafiksäkerhet väg bör antas inom ramen för aktörssamverkan och att dessa mål bör följas upp med samma systematik som regeringens etappmål:

- Antalet suicid inom vägtransportområdet, inklusive hopp från bro, ska minska mellan år 2020 och 2030
- Antalet allvarligt skadade till följd av fallolyckor inom vägtrafiken ska minska med minst 25 procent mellan år 2020 och 2030³

Målet om att antalet suicid inom vägtransportområdet ska minska kan komma att preciseras vid ett senare tillfälle när ytterligare underlag finns framtaget.

Trafiksäkerhetsmål i Agenda 2030

I FN:s globala mål för en hållbar utveckling lyfts trafiksäkerhet fram som en viktig del. Målen ligger i linje med Nollvisionens säkerhetsfilosofi. Vägtransportssystemet måste vara säkert för att kunna anses som hållbart.

Ett av delmålen (3.6) anger att antalet omkomna och skadade i trafiken ska halveras mellan år 2010 och 2020. I augusti 2020 fattade FN:s Generalförsamling beslut⁴ om ytterligare en halvering av antal omkomna och skadade mellan år 2021 och 2030. Ett annat delmål (11.2) anger att ett säkert transportsystem ska tillhandahållas för alla senast år 2030.

³ Snitt för år 2017–2019: Cirka 3400 allvarlig skadade per år. Det kvantifierade målet för 2030 blir max 2600 allvarligt skadade.

⁴ Draft Resolution Road Safety, A/74/L.86, 18 August 2020, sid 5.

<https://www.un.org/pga/74/wp-content/uploads/sites/99/2020/08/Draft-Resolution-Road-Safety.pdf>